

PODATKI I RACHUNKOWOŚĆ

Z ulgi na złe długi można będzie skorzystać 30 dni wcześniej

DEREGULACJA | 1 stycznia wejdą w życie przepisy wprowadzające modyfikacje zasad korygowania VAT należnego w sytuacji, gdy kontrahent nie może wyegzekwować należności za towar czy usługę.

PODATKI

2013

1 stycznia 2013 r. wchodzi w życie ustawa o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce, potocznie nazywana „III ustawą deregulacyjną”. Celem ustawy, podobnie jak jej poprzedniczki (II i I ustawy deregulacyjnej), jest poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, zredukowanie kosztów administracyjnych firm, a dodatkowo zmniejszenie zatorów płatniczych i zwiększenie dyscypliny płatniczej pomiędzy przedsiębiorcami.

Chcąc sprostać tym założeniom ustawodawca wprowadza m.in. zmiany w zakresie trwania ulgi na złe długi na gruncie ustawy o VAT. Z jednej strony łagodzi dla wierzycieli warunki skorzystania z tej ulgi. Z drugiej natomiast nakłada na dłużników dodatkowe obowiązki, a także sankcję za ich nieprzebranie.

Ułatwienia dla wierzycieli

Po pierwsze, skrócono zostanie termin (ze 180 na 150 dni, licząc od końca terminu płatności wskazanego na fakturze), z upływem którego nieściągalność wierzytelności będzie uznawana za uprawdopodobnioną. W konsekwencji, wierzyciel będzie miał prawo 30 dni wcześniej niż obecnie skorzystać z ulgi na złe długi.

Po drugie, wierzyciel nie będzie już miał obowiązku zawiadamiania dłużnika ani o zamiarze skorzystania z ulgi na złe długi, ani o dokonaniu korekty podatku należnego z niezapłaconej przez tego dłużnika faktury. W zamian,

wierzyciel – poza złożeniem w swoim urzędzie skarbowym deklaracji, w której dokona korekty podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego – będzie również zobowiązany do przygotowania załącznika do tej deklaracji. Wzór załącznika zostanie określony w rozporządzeniu ministra finansów (zgodnie z projektem rozporządzenia, będzie to załącznik VAT-ZD). W tym załączniku, wierzyciel będzie musiał wskazać dane identyfikacyjne dłużników (nazwę oraz NIP), w stosunku do których dokonano korekty, daty wystawienia oraz numery niezapłaconych faktur, kwoty korekty podstawy opodatkowania oraz kwoty korekty podatku należnego.

Chcąc skorzystać w 2013 r. z ulgi na złe długi, wierzyciel w deklaracji, złożonej za okres, w którym upływa 150. dzień od dnia upływu terminu płatności danej wierzytelności (z uzasadnienia do ustawy wynika, że również w terminie późniejszym), dokona korekty podstawy opodatkowania oraz podatku należnego. Dołączy do niej także załącznik VAT-ZD.

Dodatkowe obowiązki dłużnika

Ułatwienia w korzystaniu z ulgi na złe długi po stronie wierzycieli zostały jednocześnie skorelowane z dodatkowymi obowiązkami po stronie dłużników.

I tak, dłużnik, będzie zobowiązany do skorygowania uprzednio odliczonego z niezapłaconej faktury podatku należnego w rozliczeniu za okres, w którym upływa 150. dzień od dnia upływu terminu płatności. Obowiązek ten powstanie bez względu na to, czy wierzyciel skorzysta z ulgi na

złe długi, czy też nie. Ostatnią szansą dla dłużnika na uniknięcie obowiązku korekty podatku należnego będzie uregulowanie zaległej płatności w okresie rozliczeniowym (tj. miesiącu lub kwartale), w którym upływa 150. dzień, licząc od końca terminu płatności.

Sankcją dla dłużnika za brak dokonania korekty uprzednio odliczonego podatku należnego w terminie będzie dodatkowe zobowiązanie w VAT w wysokości 30 proc. kwoty podatku wynikającego z nieuregulowanych faktur. Sankcja ta nie będzie nakładana na dłużników będących osobami fizycznymi, które ponoszą za taki czyn odpowiedzialność karną skarbową.

Ponadto, od Nowego Roku, to sam dłużnik będzie obowiązany weryfikować, kiedy i w jakiej wysokości konieczna będzie korekta uprzednio odliczonego podatku należnego. Nie dostanie już bowiem od wierzyciela ani zawiadomienia o zamiarze skorzystania z ulgi na złe długi, ani o samym dokonaniu korekty podatku należnego. W praktyce, dłużnicy będą zmuszeni wprowadzić dodatkowe wewnętrzne procedury pozwalające na identyfikację niezapłaconych faktur i terminowe wywiązywanie się z dodatkowych obowiązków, by uniknąć nie tylko odsetek, ale także kary finansowej w postaci 30 proc. dodatkowego zobowiązania w VAT.

W okresie przejściowym

Nowe przepisy będą obowiązywały od 1 stycznia 2013 r. Zgodnie z przepisami przejściowymi, nowe przepisy będą jednak miały zastosowanie również do wierzytelności,

-ZDANIEM AUTORKI

Anna
Zięba

doradca podatkowy w firmie prawniczej Kochański Zięba Rąpała i Partnerzy

Chociaż formalnie nowe przepisy wchodzi w życie od Nowego Roku, dłużnicy już teraz powinni zweryfikować, które nieuregulowane w 2012 r. płatności będą rodziły obowiązek dokonania korekty podatku należnego w roku 2013 r. Przepisy przejściowe oznaczają bowiem w praktyce, że dłużnicy będą, co do zasady, zobowiązani do dokonania stosownej korekty podatku należnego już w deklaracji składanej za styczeń 2013 r. (w przypadku rozliczeń kwartalnych, w deklaracji składanej za pierwszy kwartał 2013 r.). Za niedopełnienie tego obowiązku dłużnicy słono zapłacą. Ustawa przewiduje, poza odsetkami za zwłokę, karę finansową w wysokości 30 proc. podatku należnego podlegającego korekcie. Z perspektywy dłużnika ustawa deregulacyjna – zamiast upraszczać – nakłada dodatkowe obowiązki natury administracyjnej, wprowadzając jednocześnie tylnymi drzwiami dodatkowe źródło dochodów dla budżetu państwa. A wszystko to pod pretekstem walki z zatorami płatniczymi. ■

które powstały jeszcze w 2012 r., ale dla których 150. dzień od upływu terminu płatności będzie miał w 2013 r.

nowych zasad w deklaracji za styczeń 2013 r. (lub pierwszy kwartał 2013 r., przy kwartalnym sposobie rozliczeń).

PRZYKŁAD

Oznacza to, że wierzyciel będzie mógł skorzystać z ulgi na złe długi według nowych zasad, również dla niektórych wierzytelności wynikających z niezapłaconych faktur wystawionych jeszcze w 2012 r. Przykładowo, nowe przepisy będą miały zastosowanie w sytuacji, gdy faktura dokumentująca dostawę towarów dokonana w dniu 30 czerwca 2012 r. została wystawiona w dniu 1 lipca 2012 r., i której termin płatności wynosi 60 dni. W takiej sytuacji, 150. dzień od upływu terminu płatności (który przypada na dzień 30 sierpnia 2012 r.) mija już w 2013 r. (dokładnie w dniu 27 stycznia 2013 r.). Wierzyciel będzie mógł zatem skorzystać z ulgi na złe długi wynikającej z tej faktury, według

PRZYKŁAD

Z drugiej strony, dłużnik, który nie ureguje płatności z tytułu świadczenia usług lub dostawy towarów, która miała miejsce jeszcze w 2012 r., będzie zobowiązany do dokonania korekty uprzednio odliczonego podatku należnego, w sytuacji gdy 150. dzień od upływu terminu płatności będzie przypadł już w 2013 r. W tym przypadku, dłużnik będzie zobowiązany do dokonania korekty podatku należnego w deklaracji za styczeń 2013 r. (lub pierwszy kwartał 2013 r., przy kwartalnym sposobie rozliczeń), jeżeli do 31 stycznia 2013 r. (lub do 30 marca 2013 r. przy kwartalnym sposobie rozliczeń) nie dokona zaległej płatności.

—Anna Zięba